

Seminar CDS o ustavnih amandmajih

Da bi se člani CDS in direktorji enot seznanili z ustavnimi amandmaji in s pripravami na njihovo uveljavitev v našem podjetju, je bil dne 23. in 24. maja 1972 organiziran seminar v Ljubljani, v veliki dvorani Kluba poslancev.

Seminar je vodil Institut za delo pri pravni fakulteti univerze v Ljubljani, katerega zunanji član je naše podjetje.

Razširjena statutarna komisija je že prej pripravila v ta namen študijsko gradivo in sicer:

- osnutek ustanovitvenega sklepa TOZD,
- osnutek samoupravnega sporazuma v dveh delih: I. statusni del, II. delitveni del.

Da bi to gradivo čimbolj strokovno in konstruktivno obdelali in da bi dali članom CDS in direktorjem enot širšo strokovno in družbenopolitično usmeritev, je seminar zajel naslednje teme: prof. dr. Rudi Kyovsky — Položaj delovnega človeka po ustavnih amandmajih, Peter Toš, diplomirani pravnik, predsednik komisije za samoupravljanje pri CK ZKS — TOZD po ustavnih amandmajih, Mirko Rupelj, diplomirani pravnik — Ustanavljanje TOZD v podjetju Mercator, samoupravni sporazum I. statusni del, prof. dr. Bojan Zabel — Odnosi med TOZD v zvezi z združevanjem sredstev, Zvo-
ne Dragan, diplomirani ekono-

mist, predsednik komisije pri CK ZKS — Ekonomski odnosi med TOZD, dr. Žakelj Ciril, diplomirani pravnik — Samoupravni sporazum II. delitveni del.

Na prvi pogled je bilo nekoliko drzno, da smo že v začetku dali pripravljeno študijsko gradivo podjetja pod drobnogled priznanim znanstveno strokovnim in družbenopolitičnim delavcem zunaj podjetja. Vendar se je izkazalo, da je seminar prav v tem doživel izredni uspeh, ker so predavatelji na neposreden način povezali teorijo s prakso in hkrati svetovali, kaj bi kazalo še bolj vsebinsko uskladiti z določbami ustavnih amandmajev. Vsekakor bi seminarsko gradivo v znatni meri pomagalo za nadaljnje še uspešnejše sporazumevanje naših, doslej že ustanovljenih TOZD (Emba in Investa), kakor tudi drugih TOZD, ki se bodo v kratkem organizirale oziroma ustanovile.

Celotno seminarsko gradivo bo objavljeno v posebni številki glasila Mercator, po možnosti z osnutkom samoupravnega sporazuma.

Osnovno usmeritev dela razširjene statutarne komisije je centralni delavski svet potrdil s priporočilom, da se na podlagi gradiva in razprav na seminarju ustrezno spremeni ali dopolni študijski osnutek samoupravnega sporazuma.

Za še večjo širino že ob nastajanju predloga samoupravnega sporazuma, je delavski svet podjetja priporočil vsem delavskim svetom oziroma upravnim odborom enot, da določijo po enega delegata k razširjeni statutarni komisiji. Sodimo, da je uresničevanje ustavnih amandmajev nadaljevanje naše dosedanje usmeritve, ker sta bila organizacija dela in upravljanje v podjetju Mercator že doslej v skladu z 10. členom zvezne ustave in sta omogočala delavcem enot kar najbolj neposredno odločanje o vprašanih dela, o urejanju medsebojnih razmerij, o delitvi dohodka in o drugih vprašanih njihovega ekonomskega položaja, hkrati pa so bili zagotovljeni ustrezni pogoji za delo in poslovanje podjetja kot celote.

Naš sistem, da smo zagotavljali materialno podlago samoupravljanja centralnim samoupravnim organom, tako da je vsaka enota odvajala 50% sredstev svojih skladov v centralne sklade, hkrati pa so imeli materialno podlago tudi samoupravni organi enot, ki so odločali o drugih 50% svojih sredstev, je z ustavnimi amandmaji spremenjen toliko, da bodo delavci TOZD odločali v celoti o svojem dohodku. S tem pa pričakujemo, da bo v naprej možna ne samo enaka, pač pa še večja koncentracija sredstev, ki

Nadaljevanje na 2. strani

Gospodarna poteza delavskega sveta PE Emona

10. maja je bila 20. seja delavskega sveta PE Emona. Med drugim so sprejeli tudi sklep o višini nagrad delavcem, ki letos izpolnjujejo svojo deset ali dvajsetletno delovno dobo pri PE Emoni.

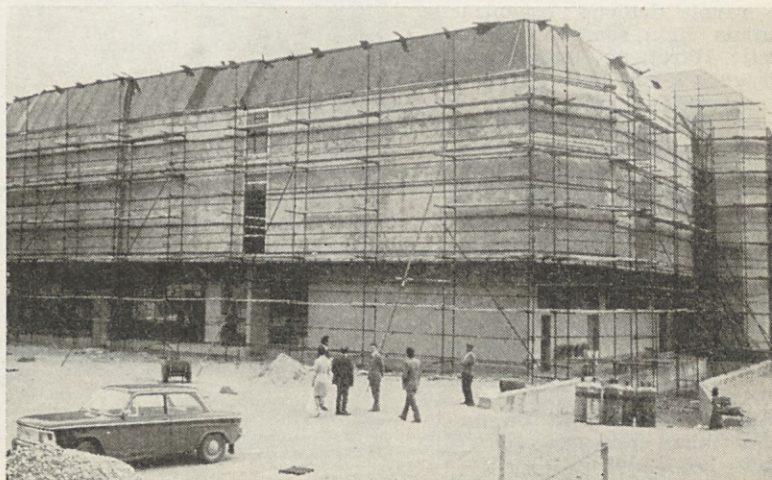
Dvajsetletnik je tovariš Stane Samotorčan, ki bo prejel naročilnico na znesek din 1.500, tovarišice Ljubica Buček, Terezija Kosmač, Karolina Petrovčič, Marija Praznik in Minka Robežnik, ki že deset let delajo in ustvarjajo pri PE Emona pa naročilnico na din 1.000.

Letošnje leto, pravzaprav v aprilu, je poteklo dvajset let od ustanovitve bivšega trgovskega podjetja Emona, ki se je leta 1962 priključilo k Mercatorju.

Sprva so pri PE Emona mislili, da bi to obletnico praznovali s slavnostno sejo delavskega sveta in da bi skupaj s sindikatom organizirali izlet (ogled blagovnice v Idriji in bolnice Franja), vendar so osvojili predlog predsednika delavskega sveta tovariša Jurija Vuka, da bi ta sredstva raje namenili za asfaltiranje prostora pred samopostrežno trgovino v Jeranovi ulici. Menil je, da ni ravno najbolj primerno organizirati tako proslavo v času, ko nam povsod manjka denarja, ko si povsod prizadevamo stabilizirati gospodarstvo in da je zato bolje, da ga uporabimo za bolj važne in resnejše zadeve.

Delavski svet je predlog soglasno sprejel in tako bo asfaltiran prostor pred SR Jeranova, s čimer so odlašali dve leti zaradi pomanjkanja sredstev.

V juliju bomo odprli blagovnico v Novem Beogradu in v Ptuj. Prva bo na vrsti večja, beograjska. Ptujška lepotica čaka le še na prireditelje aluminijastih luksiranih fasadnih plošč

Akcijski program skupnega sindikalnega odbora veletrgovine »Mercator«

Na podlagi sprejetih ustavnih dopolnil in III. kongresa sindikata storitvenih dejavnosti Slovenije in dosedanjega dela vseh sindikalnih organizacij našega podjetja, predlagamo prvemu zasedanju Skupnega sindikalnega odbora naslednji akcijski program.

Program, ki si ga sedaj zastavljamo, je sinteza nalog, ki se postavljajo pred nas, in je nadaljevanje in konkretizacija že začeti aktivnosti naših sindikalnih organizacij.

1. Osnovna naloga sindikalnih organizacij je, da organizirano in trajno delujejo pri uresničevanju ustavnih dopolnil, zlasti pa XXI., XXII. in XXXI. dopolnila in sicer, da se omogoči vsem delavcem uresničevanje njihove pravice in dolžnosti glede pridobivanja in delitve dohodka ter upravljanje zadev in sredstev družbene reprodukcije z zagotovitvijo dobrega poslovanja podjetja ter reda in discipline v izvajanju poslovne politike podjetja.

V prizadevanjih za uresničevanje ustavnih dopolnil in samoupravnih odnosov v naši delovni organizaciji, bomo sindikati sodelovali pri izdelavi »Samouprav-

nega sporazuma o medsebojnih odnosih ter združevanju del in sredstev temeljnih organizacij združenega dela Mercator«.

2. Da bi se osnovne organizacije sindikata lahko učinkovito borile za uresničevanje interesov delavcev, je potrebno:

— neposredno, svobodno in organizirano izražanje interesov vsakega člana;

— za razvoj samoupravnih odnosov, za delitev dohodka po rezultatih dela, za uveljavljanje enotnosti samoupravljanja in dejanskega samoupravnega odločanja delavcev,

— organizirano obliko idejno-političnega usposabljanja delovnih ljudi za uresničevanje neodtujljivih samoupravnih pravic objektivnega informiranja o razmerah v delovni organizaciji ter za zaščito samoupravnih in drugih pravic članov sindikata.

— osnovni sindikalni organizaciji mora biti zagotovljena izbira kandidatov za člane organov samoupravljanja.

3. Zagotoviti moramo obojestransko informiranost med člani samoupravnih organov in delavci, kot tudi obojestransko odgovornost pri izvrševanju samoupravnih pravic in dolžnosti. Ob pomembnejših zadevah so se člani samoupravnih organov dolžni posvetovati s skupinami delavcev po enotah in v organe upravljanja prenašati njihove predloge ter hkrati zastopati interese celotne delovne organizacije.

4. Osnovne organizacije sindikata, zlasti pa komunisti v sindikalni organizaciji in v samoupravnih organih so dolžni skrbeti za čim večji in učinkoviti nadzor delavcev nad celotnim gospodarstvom dohodka, s stalnim nadzo-

rom nad izvrševanjem sklepov, ki so jih sprejeli samoupravni organi v zvezi z razpolaganjem dohodka, sredstvi skladov itd.

5. Moramo se boriti odločno proti takšnemu informiranju, da bi delavca obravnavali kot objekt informacije, ki se ga poslužuje tehnokratizem kot oblika prosvetljenega managerstva, zagotavljati moramo objektivno informacijo, tako, da izhaja s pozicij samoupravnih odnosov, ki je razumljiva tistemu, ki mu je namenjena.

6. Sindikalna organizacija bo tvorno sodelovala pri stabilizacijski politiki podjetja, zato bo podpirala vse tiste ukrepe samoupravnih organov, ki bodo v resnici zagotavljali večjo stabilnost in socialno varnost vseh njenih članov.

7. Politika delitve osebnih dohodkov je gotovo najbolj občutljivejša. Sindikalne organizacije v temeljnih organizacijah združenega dela, morajo storiti vse, da bodo OD po načelih delitve po delu, vsklajeni v svojih izhodiščih z OD v sorodnih organizacijah, da bodo v skladu z delovnimi uspehi in finančnimi možnostmi podjetja ter z osnovami in merili, ki jih določajo samoupravni sporazumi in družbeni dogovor.

8. Nadaljnji razvoj naše skupne delovne organizacije Mercator mora sloneti na njegovih resničnih materialnih možnostih. Investicijske naložbe morajo biti dobro proučene v vseh TOZD. Delovni kolektivi TOZD imajo pravico in dolžnost, da se izrečejo o investicijskih naložbah. Samoupravni organi TOZD imajo posebno dolžnost, da si iz skupno ustvarjenih sredstev zagotovijo večja lastna obratna sredstva za normalno poslovanje.

9. Glede stanovanjske problematike bomo vztrajali, da se zagotovijo realne možnosti pridobitve stanovanja, zlasti delavcem z nizkimi osebnimi dohodki.

10. Organizirali bomo krvodajalske akcije v skladu z občinskimi akcijami Rdečega križa.

11. Sindikalne organizacije v TOZD delujejo tudi pri organiziranju: Praznika žena 8. marca, proslavo dneva borcev 4. julij, obdaritev 10 in 20 letnikov v podjetju, letni sindikalni izlet, Dedek mraz za otroke od izpolnjenega enega do izpolnjenega sedmega leta, ter novoletni sprejem in obdaritev upokojencev, skrbijo za letni oddih vseh delavcev in športno rekreacijo ter imajo na skrbi bolne člane kolektiva, ki so odsotni od dela več kot en mesec.

12. Sindikalne organizacije v TOZD delujejo tudi pri organiziranju: Praznika žena 8. marca, proslavo dneva borcev 4. julij, obdaritev 10 in 20 letnikov v podjetju, letni sindikalni izlet, Dedek mraz za otroke od izpolnjenega enega do izpolnjenega sedmega leta, ter novoletni sprejem in obdaritev upokojencev, skrbijo za letni oddih vseh delavcev in športno rekreacijo ter imajo na skrbi bolne člane kolektiva, ki so odsotni od dela več kot en mesec.

13. Tvorno bomo sodelovali pri uresničevanju kadrovske politike, zlasti pri normativnem urejanju pogojev, pravic in dolžnosti za izobraževanje, napredovanje in nagrajevanje delavcev, pri čemer se bomo zavzemali za to, da bodo deležni materialne in moralne pomoči pri izobraževanju sposobni, nadarjeni in za študij osebno zainteresirani delavci.

14. Osnovne sindikalne organizacije v TOZD samostojno nastopajo in se povezujejo z mestnimi, občinskimi sindikalnimi forumi in izpolnjujejo do njih vse obveznosti, posebno pa sodelujejo s Skupnim sindikalnim odborom Veletrgovine Mercator.

15. Posebno pozornost moramo posvetiti osnovnim organizacijam sindikata. Osnovne organizacije sindikatov v TOZD morajo zagotoviti prevlado delavčevih interesov pri odločanju v lastnem delovnem okolju. Varovati morajo člane sindikata, ki so izpostavljeni birokratskim pritiskom. Iz življenja in dela osnovnih organizacij mora vznikniti celotna organizacija sindikata. Da bi osnovne sindikalne organizacije tudi tako delovale, je nujno, da nastajajo v temeljnih organizacijah združenega dela ter med seboj povezano tvorijo skupno Nadaljevanje na 3. strani

Seminar CDS o ustavnih amandmajih

Nadaljevanje s 1. strani

bo omogočila vsem TOZD usklajen in nenehen razvoj, seveda na podlagi čiste medsebojne računic.

Posamezna TOZD, ki bo v določeni dobi morala počakati z razvojem v korist druge TOZD, ne bo smela biti zato oškodovana, pač pa bo morala v poznejši dobi dobiti ustrezna večja sredstva, da ji bo zagotovljen usklajen razvoj.

Kot zelo dobro izhodišče za uveljavljanje odnosov delavskih ustavnih amandmajev moramo vzeti tudi naslednje usmeritve resolucije k XV. ustavnemu amandmaju.

Medsebojni odnosi temeljnih organizacij združenega dela v širši celoti naj bodo urejeni tako, da ne dopuščajo prilaščanja njihovih samoupravnih pravic, da krepijo njihovo samostojnost in kar najneposrednejši vpliv delovnih ljudi na delo in poslovanje integriranih organizacij na skupno razvojno politiko in na razpolaganje s tistim delom družbene akumulacije, ki je koncentrirana na ravni delovne organizacije oziroma širše samoupravne asociacije. Hkrati naj bodo ti odnosi prispevek k zatiranju tendenc, da bi se temeljne organizacije združenega dela zapirale v svoje ozke okvire, ter tendenc k avtarkiji in k skupinsko lastninskemu razmerju do materialnih pogojev lastnega dela.

Menimo, da bomo lahko v širši razpravi po objavljenem seminarskem gradivu iskali nadaljnje oblike kar najboljše sodelovanja po določbah samoupravnega sporazuma, ki bo pomenil ponovno združitev oziroma reintegracijo naših bodočih TOZD v veliko podjetje Mercator, ki bo na ta način lahko dosegalo še večje uspehe kot doslej.

Mirko Rupelj

Udeleženci skupnega sestanka predstavnikov izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata

Mladina PE Panonija želi več sodelovanja

Aktiv ZMS poslovne enote Panonija Ptuj je med najaktivnejšimi v ptujski občini. Sedanje vodstvo pod predsedstvom Staneta Sirovnika si že nekaj časa prizadeva navezati trdnije stike z aktivni mladine v trgovskih podjetjih.

Minilo je že več kot leto od pobude, ki so jo poslali mladini OE Mercator v Ljubljani, vodstvu sindikata in posameznim odgovornim predstavnikom družbenopolitičnih organizacij veletrgovine Mercator. Odgovora na pismo ni bilo, posamezni funkcionarji pa so obljubili, da se bodo tako sindikat, ZK in ZM kot tudi druge organizacije Mercatorja organizirale, da bi se delo lažje koordiniralo, da bi se delavci enot med seboj bolje poznali, predvsem pa, da bi se poenotile politične akcije v vseh enotah — bodočih temeljnih organizacijah združenega dela.

To je bila negativna izkušnja mladine Panonije. Povsem drugačen pa je bil odziv mladine trgovskega podjetja »Kolektiv« iz Arandjelovca v Srbiji. Občini Ptuj in Arandjelovac sta pred enim letom podpisali listine o pobratenju. S področja Ptuja je bilo med vojno precej ljudi izseljenih tja, po vojni, predvsem pa zadnja leta, so bili pogosti stiki med predstavniki obeh občin. Posamezne skupine so prihajale v Ptuj in narobe. Sodelovanje in stiki so se poglobljali. Uradne delegacije obeh občin so iskale možnosti gospodarskega sodelovanja. Menjavale so se kulturne in športne skupine in po tako pogo-

stih in pestrih stikih je prišlo do pobratenja.

Stiki so postali še intenzivnejši. Mladinci Panonije so prek občinske konference ZMS in občinskega sindikalnega sveta Ptuj navezali prve pismene stike z mladino trgovskega podjetja »Kolektiv«, v preteklem mesecu pa je prišlo do prvega srečanja v Ptuj.

Osnovni cilj srečanja predstavnikov mladine Kolektiva in Panonije je bil v izmenjavi izkušenj pri delu mladinskih organizacij, organizacije dela gospodarjenja,

izobraževanja in proučitev možnosti sodelovanja med podjetji. Ta cilj je bil prav gotovo dosežen in prvo prijateljsko srečanje je uspelo v obojestransko korist.

Direktor Panonije, tovariš Branko Gorjup je s svojimi najbližjimi sodelavci, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij posvetil mladini precej časa ter temeljito prikazal sedanjo organizacijo in razvoj Mercatorja in PE Panonije.

Mladina si je ogledala še bogate zgodovinske znamenitosti 1903

Delegacija mladine TP Kolektiv iz Arandjelovca, s svojimi gostitelji pred novo blagovnico v Ptuj

Akcijski program skupnega sindikalnega odbora veletrgovine »Mercator«

Nadaljevanje z 2. strani
sindikalno organizacijo Veletrgovine Mercator.

16. Sindikalne organizacije v TOZD so dolžne dosledno in pravočasno izvajati naloge iz tega akcijskega programa, kot tudi vseh konkretnih sklepov organizacije.

Skupni sindikalni odbor Veletrgovine Mercator je dolžan stalno spremljati izvajanje tega programa in sklepov ter predlagati ustrezne ukrepe za njihovo dosledno izvajanje tako, da sproži na sestankih organizacije razpra-

vo o konkretni odgovornosti posameznih članov.

V Skupni sindikalni odbor Veletrgovine Mercator voli po paritetnem načelu vsaka osnovna organizacija sindikata po dva člana, vsi pododbori pa po enega člana.

Skupni izvršni odbor, ki ga izvoli Skupni sindikalni odbor Veletrgovine Mercator, šteje sedem članov ter skrbi za izvrševanje sklepov in opravlja druge naloge, ki mu jih poveri Skupni sindikalni odbor Veletrgovine Mercator.

17. Zaostriti bo treba odgovornost za vse delavce, ki zavirajo ali onemogočajo izvajanje sklepov in nalog. Skupni sindikalni odbor Veletrgovine Mercator, kot vse sindikalne organizacije TOZD, se pa morajo zavzeti za to, da se odpokličejo vsi tisti, ki ne delujejo aktivno za uveljavljanje socialističnega samoupravljanja. Zato je treba izdelati pravila delovanja skupne sindikalne organizacije veletrgovine Mercator.

18. Sindikat mora sodelovati pri organizaciji splošnega ljudskega odbora odpora. Obramba v naših pogojih ne zajema samo obrambo nacionalne suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti, ampak je tesno povezana z obrambo samoupravnega socialističnega sistema, zlasti pa izraža življenjsko potrebo in skupni interes vseh narodov Jugoslavije.

19. Sindikati kot organizirana politična socialna baza delavskega razreda morajo delovati tako, da bodo resnično izražali interese svojih članov.

20. Prepričati moramo omalovaževanje sindikata in poskus, da bi ga potisnili na stranski tir v družbi, to ne bi pomenilo le napad na sindikat kot organizacijo delavskega razreda, temveč to hkrati pomeni napad na vse idejno-politične progresivne sile v naši družbi.

Iniciativni odbor za sestavo akcijskega programa

Se zadnji posvet delovnega predsedstva na ptujskem sestanku sindikata

leta starega Ptuja, več prodajaln, na koncu pa še blagovnico, ki je tik pred otvoritvijo.

Gostje so bili v Ptuj nadvse zadovoljni. Zahvalili so se za topel sprejem in gostoljubje ter povabili mladince Panonije, da jih obiščejo v Arandjelovcu. Mladinci Panonije bodo obisk vrnili v začetku julija.

Sodelovanje s sorodnimi podjetji, srečanja na različnih ravneh so pozitivna in koristna, vendar na tako razdaljo kot je Ptuj—Arandjelovac ne more biti drugačno, kot v izmenjavi izkušenj, medsebojnih obiskih in podobno. Pogostejša in masovnejša srečanja mladine ter globlje sodelovanje je možno na krajših relacijah. Pred nedavnim je vodstvo slovenske mladine izrazilo željo, da naj bi bila v vsaki temeljni organizaciji združenega dela mladina združena v aktiv, aktivni pa med seboj povezani.

Kdaj bo do tega prišlo? Kdo naj mladini pomaga pri organiziranju?

Prav gotovo je to ena izmed nalog sindikata in tudi ZK.

Pri sindikatu je storjen korak naprej, čeprav s težavo. Potrebno je napraviti še druge in bolj smele pristopiti k organizaciji.

Z F

Sindikati so zasedali

Dne 26. maja letos so se v Ptuj sestali predstavniki vseh izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v poslovnih in obratnih enotah Mercatorja. To je bilo prvo tako skupno zasedanje in hkrati zamelek skupnega sindikalnega odbora Veletrgovine Mercator.

Na dnevnem redu sestanka so bila vsa temeljna aktualna družbenopolitična in gospodarska vprašanja, kot so vloga sindikata v statutih delovnih organizacij, uveljavljanje ustavnih dopolnil pri veletrgovini Mercator ter gospodarjenje in perspektivni razvoj naše delovne organizacije.

Uvodni referat o aktualnih nalogah sindikata je prebral tovariš Oton Aljančič, predsednik sindikalne organizacije OE Mercator, o gospodarjenju v podjetju je govoril generalni direktor, tovariš Adolf Osterc, uresničevanje ustavnih dopolnil in vsebinsko zasnovano ustreznih internih aktov pa sta razložila tovariš Mirko Rupelj, vodja pravnega sektorja in predsednik statutarne komisije pri CDS ter dr. Ciril Zakelj, računovodja pri OE Investa in član statutarne komisije.

Na sestanku so bili navzoči in v razpravi tudi sodelovali predstavniki občinskih, mestnih in republiških sindikalnih organov: Danilo Masten — ObS Ptuj, Bagar Feliks — ObS Ptuj, Alojz Mežnarič — MOS Ljubljana, Jože Vidic — ROSS.

Po vsestranski razpravi so udeleženci sprejeli akcijski program skupnega sindikalnega odbora veletrgovine Mercator in pri tem poudarili, da si je potrebno resnično prizadevati za njegovo uresničitev in da bi po njegovem zgledu morali zasnovati podobne akcijske programe tudi v osnovnih sindikalnih organizacijah.

Dragi tovariši iz PE Panonija

Kot članici uredniškega odbora glasila Mercator mi je prišel v roke vaš članek, ker pa sem tudi predsednica mladinskega aktiva, vam lahko kar takoj odgovorim na vaše pismo.

Lansko leto, ko ste nam pisali omenjeno pismo, v katerem ste dali pobudo za sodelovanje mladine OE Mercator in PE Panonije, pri nas mladina ni bila organizirana.

Po nekaj letih mrtvila smo se preteklo leto v novembru zbrali zainteresirani mladinci in sklenili, da ponovno ustanovimo aktiv in obnovimo delo naše organizacije. V akcijskem programu smo si med drugimi zadali tudi to nalogo, da bomo čimveč sodelovali z mladimi iz naših poslovnih enot. Za začetek smo navezali stike z mladinci iz Idrije in moram reči, da smo si postali resnično dobri prijatelji. Srečali smo se najprej v Idriji, zatem pa na Kureškem nad Ljubljano. To nista bili delovni srečanja, temveč le dva prijetna izleta, kjer smo izgubili kompleks odtujenosti in sedaj imamo vse možnosti, da stopimo skupaj v kakršnikoli resnejši akciji.

Seveda ne mislimo ostati le pri sodelovanju z Idrijčani, nasprotno, spoznatj želimo tudi ostalo mladino našega velikega kolektiva. Z veseljem, čeravno je to šele danes, sprejemamo vašo pobudo za sodelovanje in se želimo v najkrajšem času srečati z vami.

Odgovorila bi rada še na vaši zadnji dve vprašanji. Do povezave aktivov bo lahko prišlo, le prej jih bo treba organizirati tam, kjer jih še ni in šele potem se bomo lahko pogovarjali za nadaljnje akcije. Res pa je tudi to, da bo nekdo, zrelejši, bolj izkušen, moral mladini pri tem pomagati, vendar moramo vedeti tudi to, da je vse to v veliki meri odvisno od mladih samih, ki nemalokrat kažejo bore malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji.

NADA LOMBARDO

HA – HA – HA

— Zakaj imaš tako žalosten obraz?

— Ne vem, toda stalno mislim na smrt.

— Oh, do takrat imaš še veliko časa, pa tudi svoj mir boš tam našel.

— Kako neki mir, ko pa me bodo pokopali v družinski grobnici...!

Janezek pride domov in pove: — Zelo je bilo dolgočasno na igrišču. Enkrat sem se hotel malo poigrati tudi z Borutovo žogo, pa mi je ni hotel dati.

— Ko sem bil jaz v tvojih letih, pravi očka, sem v podobnem primeru vzel svoje stvari in odšel domov.

— Taki časi so mimo očka, jaz sem mu raje eno primazal in ostal.

Trgovina na Škofljici v novi preobleki

Trgovina na Škofljici 77 je bila ena izmed najskromnejših pri PE Rožnik in morda tudi pri Mercatorju. S svojim 28 m² je težko zadovoljila kupce, ki so iz dneva v dan zahtevnejši in želijo imeti v trgovini res vse, kar sodi v gospodinjstvo.

Pri PE Rožnik so to dolgo vedeli in po dolgem prepričevanju

lastnika lokala, končno dobili pristanek za adaptacijo.

Obnovitvena dela so bila napravljena v rekordnem času, v komaj štirinajstih dneh. Danes ima trgovina 47 m² kvadrature, skladišče pa 15 m². Je lepo urejena, z vsemi novimi aparati, ki spadajo v sodobno trgovino. Tudi predmet poslovanja so razši-

rili. Začeli so s prodajo mesa in delicatesnih izdelkov, uvoženih pijač, poleg tega pa je gospodinjstvom na voljo več kozmetike in kuhinjske posode kot prej.

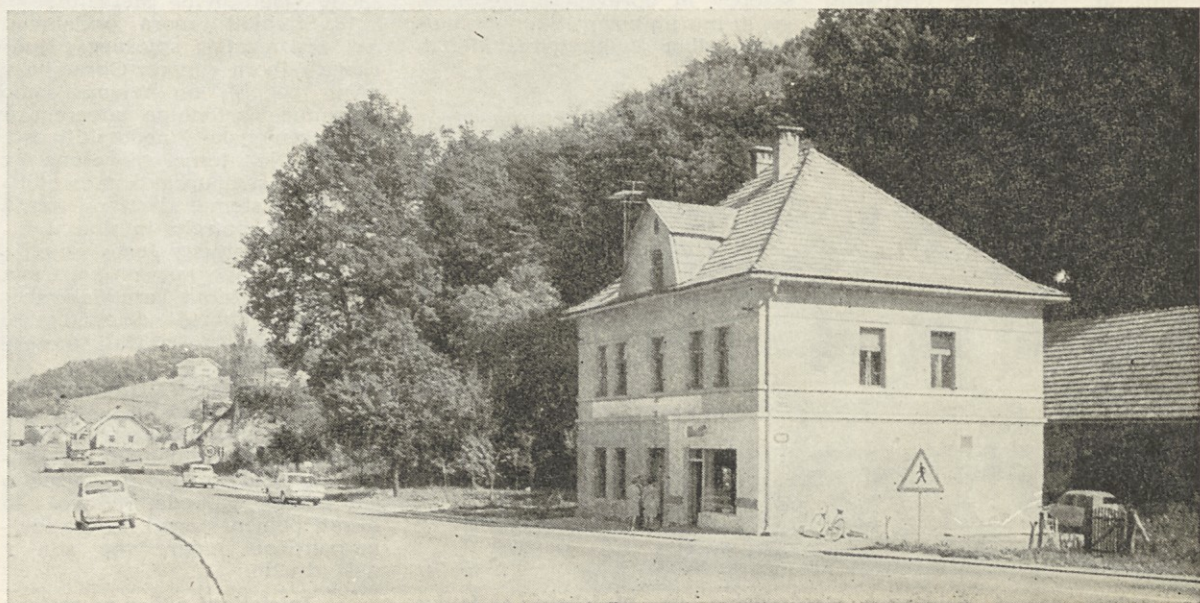
Tovarišici Olga Hotko in Majda Vrečar, ki sta v trgovini zaposleni, predvidevata, da se bo mesečni promet dvignil za 30.000 din in dosegel 110.000 dinarjev L.

... in prišel je kmalu po otvoritvi, Jože Črne. Verjetno se bo rad spomnil tega dne, saj je ob tej priložnosti prejel skromno darilo ki mu ga je izročil tovariš Anton Stančič, direktor PE Rožnik

Tudi prvo gospodinjstvo je bilo treba obdariti

7. 6. 1972 je PE Rožnik odprla prenovljeno trgovino na Škofljici 77

Prijeten dan z Mercator kavo!

Take in podobne reklame sli-šimo večkrat na naših televizij-skih ekranih, radiu, tisku.

Reklama je ena plat medalje, druga plat pa naj bi se imenovala strokovno ravnanje s kavo. Mnenja sem, da večina poslovodij in prodajalcev, ki prodajajo kavo, zna pravilno ravnati s kavo.

Znano geslo: dnevno sveže pražena kava, ima svoj določen namen. Poudariti želi, da skušamo prodajati kar najbolj sveže praženo kavo. To pa lahko doseže-

mo s tem, da praženo kavo naročamo enkrat, ali celo dvakrat tedensko. Značilni vidni znaki sveže pražene kave so lepa, enakomerna, značilno kavino rjava barva (mat), med prsti pa jo z rahlim pritiskom lahko zdrobimo. Vidni znaki manj ali bolj stare kave pa so mastni madeži na površini zrna (eterična olja izstopajo) in kava se med prsti ne zdrobi več, pač pa samo prelomi. Povedati je potrebno tudi to, da pri počasnem praženju kave, čas pra-

ženja ca. 20 do 25 minut, nastopi znojenje po ca. 20 do 30 dneh. Pri hitrem praženju kave, čas praženja samo 12 do 15 minut, pa se prične kava znojiti že po 7 do 10 dneh. Odvisno je tudi od letnega časa, pozimi pozneje, poleti pa prej.

Sama kvaliteta kave pa je seveda odvisna od uvoza kavinih sort, ki stalno niha, predvsem pa stalna »borba« pri nabavi boljših sort kave iz Braziliije.

Boljše kave uvažamo iz Braziliije: santos, minas, parana; iz Afrike: harar, uganda, kenija; iz Indije: plantation, malabar, robusta.

Značilnost brazilskih sort kave je v tem, da je kava blagokiselkasta, prijetnega vonja in okusa (mehka). Značilnost afriških vrst kave pa je v tem, da je kava izredno močna in ima trpki (grobokiselkasti) okus.

Zaokrožen okus kave pa dobimo s strokovnim mešanjem različnih vrst kave z željo, da ima mešanica pravih kav vedno isti standardni okus, aromo, jakost. Odstopanja pa nastanejo ravno na račun uvoza kvalitetnih vrst kave. Morebitne reklamacije naših kupcev na račun kvalitete MERCATOR kave pa so lahko zelo različne. Največ reklamacij gre na račun »kisle kave«. Vzroki za »kislo kavo« pa so lahko nepravilno praženje, vrsta kave (afriške, indijske), pa tudi sami trgovci.

Našim kupcem med drobnimi uslugami nudimo tudi brezplačno mletje kave. Včasih pa se ta drobna usluga lahko spremeni v »medvedjo« uslugo, se pravi, da smo kupcu postregli s »kislavo kavo«. Naši mlinčki za kavo, največji tipi Bizerba, Gaggia, pa še ponekod dobri, stari Mahlkönig, so prirejeni za mletje manjših kapacitet. Pri mletju večjih količin kave, od 1 kg do 10 kg ali celo več, pa se ti mlinčki močno pregrejejo (brušenje jeklenih plošč) in kava se s tem tudi močno segreje. V primeru, da smo tako kavo, še vročo, takoj embalirali, smo zagotovo sami krivci za kislavo kavo.

Pravilno ravnamo z vročo kavo tako, da jo pustimo nekaj časa v razsutem stanju in jo večkrat z zajemalko premešamo, da se kava docela ohladi, potem jo šele lahko embaliramo. Manjše zlo je, če se kava s tem malo razdiši kot pa, da smo kupcu postregli s kislavo kavo. Preventiven ukrep pa je, če opazimo z dotikom roke, da se je mlinček pregrel, da prenehamo z mletjem in počakamo, da se mlinček ohladi.

Pa še koristen nasvet. Pri naši obratni enoti EMBA, Celovška c. 50, tel. 311 669, so mi svetovali, da so pripravljeni prevzeti večje količine pražene kave v mletje brezplačno, če se kupec iz nevem kakšnega razloga že, ne more odločiti za že zmletavo kavo MERCATOR. Povedati je potrebno tudi to, da razpolagajo pri naši EMBI s serijo mlinov za kavo, lastnega patentnega izvora, edinstveni v Jugoslaviji, ki meljejo kavo na »hladen« način (ne z jeklenimi ploščami). To je novost, ki je omembe vredna in bistveno vpliva na samo kvaliteto mleto MERCATOR kave.

Kar pa se tiče pravilnega praženja naj navedem, da obstajajo v Evropi različna praženja kave (barva). Severnjaki (Norveška, Švica, Nemčija) imajo svetlo pra-

ženje kave, srednja pražena kava: Avstrija, Jugoslavija, močno pražena kava pa v Italiji (za naše pojme prežgana kava, črne barve). Tako se tudi v naši EMBI praži kava: normalno praženje in močno praženje (označimo z žigom na vrečkah 1/1 in 3/1 kg), namenjena za našo Primorsko. Tako je tudi možno, da se prikrade med normalno praženo kavo tudi zavitek kave, ki je močno pražena. Če to opazite, prosimo, da jo vrnete v naše skladišče.

Omembe vredno je tudi to, da prihaja kava iz uvoza predvsem iz Braziliije minas v zelo različni kvaliteti II. a, III. a, kar zelo različno vpliva na samo praženje, pa tudi letnik kave doprinese svoje (v času do 2 let kava dozoreva, se izboljšuje, je sivozelenkaste barve, po 2 letih skladiščenja pa kvaliteta surovi kavi pade in kava porumeni). Slabša vrsta kave minas se sicer praži samostojno, vendar se na kraju praženja pokažejo tri nianse barv, tako kavo imenujemo kar po domače »trofazno praženje«. Del kave, nedozorela zrna, ostanejo rumene barve, večina zrn je normalne barve, nekaj zrn pa se tudi v istem času praženja, prepraži in že skoraj meji na močno praženo kavo.

Pred leti smo obiskali znano firmo Stüsgens v Kölnu. Občudovali smo moderen, sodoben stroj za prebiranje kave po praženju. Vsako zrno kave potuje skozi ta stroj in skozi fotocelico, ki vsako premalo ali preveč praženo zrno kave izloči. Ob tekočem traku pa stojiša še dve delavki, ki izločata nepravilna zrna kave, ki jih tudi ta stroj eventualno ni zaznal. Takšnega stroja, si pri nas skoraj ne bi smeli privoščiti z ozirom na našo politiko »kvalitetne« kave.

Ostale reklamacije pa gredo na račun eventualnih »tujkov« v praženi kavi kljub največji pozornosti in tehničnimi zaščitnimi sredstvi (magnet) in podobno. Temu bi lahko rekli »se zgodi« tudi pri najsodobnejši avtomatizaciji. Takj primeri pa so v resnici zelo redki.

Skladiščenje — shranjevanje kave. Kava je higroskopičen artikel, zato jo skladiščimo na suh, zračen prostor, važna je tudi soseščina, ker se hitro naleze tujega vonja. Pri EMBI so mi povedali, da so sprejeli tudi reklamacijo kave zaradi vonja po milu.

Namen tega sestavka je bil, da se vsi, ki imajo opravka s prodajo priznane MERCATOR kave, zavedajo, da je temu največjemu kamenčku, lepe kavinarjave barve, v mozaiku artiklov, ki jih nudi svojim kupcem veletrgovina Mercator, potrebno posvetiti največjo pozornost. Samo na ta način bo naša reklama po radiu televiziji, tisku zaživela, ker bo resnična, poštena.

Vilko KORENČAN

Opravičilo bralcem

V zadnji številki Mercatorja se je na 14. strani, v razpredelnici v članku Fluktuacija delavcev, vrnila napaka. V drugi vrsti je zapisano sporno prenehanje delovnega razmerja, mora pa biti sporazumno prenehanje delovnega razmerja.

Skrbno naložene police so čakale prve kupce...

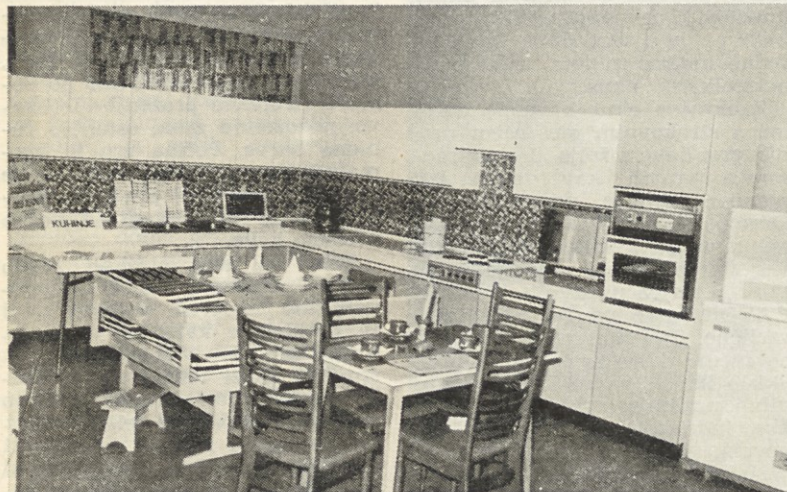
Se zadnji pomenek tovarišice Olge Hotko in Majde Vrečar s tovarišem direktorjem, pred otvoritvijo

V štirinajstih dneh, kolikor so trajala obnovitvena dela, je popolnoma spremenila svoj izgled. Povečala se je za 19 m² in danes meri 47 m², skladišče 15 m²

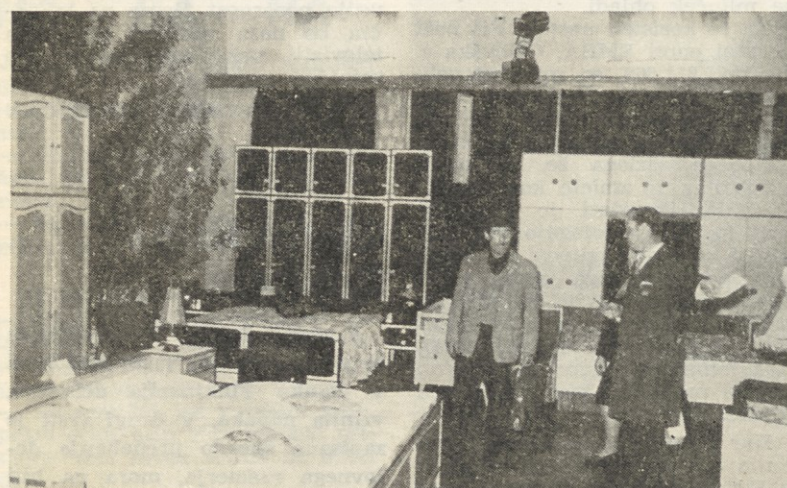
Za reklamo zaslužijo Tržičani odlično oceno

Tudi kuhinje so bile razstavljene, še posebno imenitna je bila tista iz Gorenja

Največje zanimanje je bilo za dnevne sobe in prav gotovo se je kdo odločil tudi za to, v stilu Ludvika XIV

Ja, težko se je odločiti! Ampak pravi trgovec bo pri tem že priskočil na pomoč

Mercatorjeva razstava v Kranju

V dneh od 10. do 21. maja je bila v Delavskem domu v Kranju razstava in prodaja pohištva, ki jo je organizirala PE Preskrba iz Tržiča. Prodanega je bilo za 700.000 din raznega blaga.

Pri PE Preskrba so se za to akcijo odločili prvenstveno zato, da bi zmanjšali zalogo, da bi potrošnikom Gorenjske pokazali, kaj jim lahko nudi Mercator v svoji blagovnici v Tržiču in ne nazadnje, da bi prikazali najnovejše izdelke naše pohištvene industrije. Danes, ko je razstava že mimo, lahko z gotovostjo zatrdimo, da je bil namen akcije dosežen, kot zgovorno kaže 700.000 din prometa in pa veliko število obiskovalcev iz Kranja in okolice, Ljubljane, Domžal, Tržiča in še odkod.

Razstavljali smo na 677 m². Poleg pohištva so bili kupcem na voljo tudi vsi gospodinjstvi aparati in posteljno perilo.

S prodajo pohištva so pri Preskrbi pričeli že pred petnajstimi leti in sicer s pohištvo tovarne iz Sarajeva, ki pa ni bilo dovolj kvalitetno in so zato kmalu »presedlali« na slovenske tovarne.

Čeravno je čas tisti, ki človeka venomer preganja, so tovariši iz PE dobro pripravili razstavo v Delavskem domu. Posebno je treba pohvaliti reklamo, za katero so odlično poskrbeli, saj so številni napisi, panoji in plakati vabili na razstavo. Manj pohvalna pa je postavitve same razstave, ki so jo pripravili sami, brez aranžerjev. Kljub temu ne smem oporekati ogromnemu delu in trudu tovariša Paplerja in Rožiča ter tovarišice Golmajerjeve, ki so v rekordnem času, v pičlih dveh dneh, razstavo pripravili.

Razstavljene izdelke so bili kvalitetni in novejši izdelave, zato tudi ni bilo nobenih popustov, pač pa so poskrbeli za artikel, ki so ga prodajali s popustom in tako zadovoljili kupce, ki so spraševali po znižanem blagu. To so bile moške srajce, ki so jih prodajali pri posteljnem perilu.

Izbira blaga je bila dokaj pestra, čeprav so bila mnenja kup-

cev zelo različna. Nekateri so pričakovali večji asortiment, drugi zopet so bili zadovoljni.

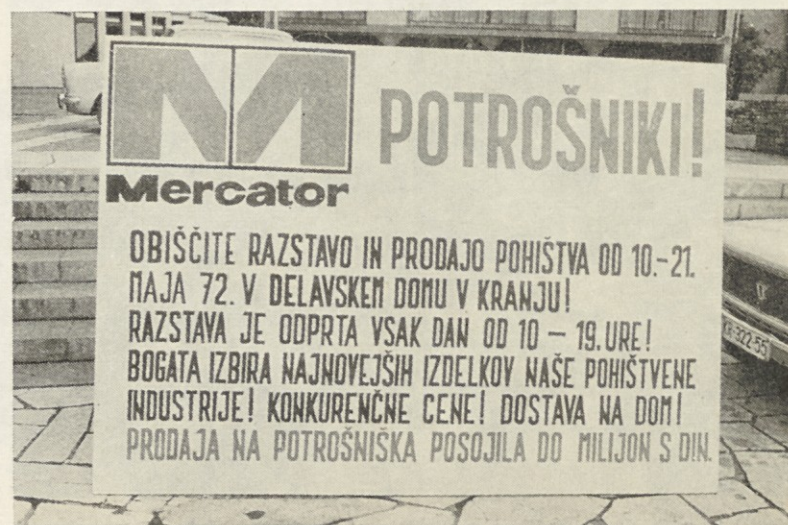
Ob koncu želim pohvaliti še prodajalce tovarišici Marinko Golmajer in Cvetko Zaletel in tovariše Franca Rožiča, Janeza Paplerja in Jerneja Januša, ki so našli mnogo razumevanja za želje številnih kupcev in bili do njih zelo, zelo ustrezljivi. Se ne kaj mi je bilo všeč — reklamni lepaki, ki so kupce vabili v Mercatorjeve prodajalne na tržiškem koncu.

Zares so pri PE Preskrba, ki ima danes 46 trgovskih lokalov in 52% celotnega dohodka v občini odpade na Mercator, napravili pametno trgovsko potezo in velja jih posnemati še kje drugje.

N. L.

Tovariš France Rožič je imel vseskozi dovolj dela. Treba je bilo napisati račun, sprejemati denar, izpolniti garantni list ali posojilno polo

Takih in podobnih reklamnih prijemov je bilo v Kranju kar lepo število

Vrednotenje delovnih mest

Največ sporov, slabih odnosov in nezadovoljstva v kolektivu, povzroča napačno vrednotenje dela, ki se v dokončni obliki izraža v denarni vrednosti — višini osebnega dohodka. Vsak dinar neutemeljene razlike med delovnimi mesti povzroča več hude krvi in negodovanja kot prenizki osebni dohodki.

Težje delo moramo višje vrednotiti kot lažje, zahtevnejše po znanju višje kot nezahtevno, odgovornejše bolj kot manj odgovorno itd. Določanje vrednostnih odnosov med delovnimi mesti je eno najbolj občutljivih in zamotanih del na področju organizacije dela. Najbolje in najobjektivnejše bomo določili te osnove z analitično oceno delovnih mest.

Analitična ocena delovnih mest je metoda, s katero sistematično ugotavljamo medsebojna vrednostna razmerja med posameznimi delovnimi mesti po določenih kriterijih. Z njo ugotavljamo relativno vrednost posameznih poslov, opravil, ki jih je potrebno opravljati na določenem delovnem mestu.

Težino (pomembnost, zahtevnost) delovnega mesta sestavlja več elementov: uporabljeno znanje in sposobnost, vložen napor, odgovornost in ne nazadnje pogoji dela, v katerih delavec opravlja svoje delo. Da lahko delavec dela na nekem delovnem mestu, mora torej:

a) imeti določene sposobnosti, kvalifikacije, znanje;

b) prevzeti večjo ali manjšo odgovornost;

c) opravljati neko delo — vložiti napor, energijo;

d) delati pod določenimi pogoji. Z analitično oceno delovnih mest pa se mora ugotoviti potreben obseg znanja in sposobnosti, odgovornosti, napore in delovnih pogojev za vsako delovno mesto.

Končni namen analitične ocene delovnih mest je ta, da nam služi kot začetna osnova za objektivno ugotavljanje odnosov med de-

lovnimi mesti v razdelitvi sredstev za osebne dohodke. Ocena nam ne da podatkov za določanje absolutne višine osebnega dohodka, ker le-ta zavisi od niza drugih faktorjev: produktivnosti dela, narodnega dohodka, življenjskih stroškov, ponudbe in povpraševanja po blagu, na katere pa podjetje nima bistvenega vpliva (razen na produktivnost). Z analitično oceno lahko postavimo le pravilna razmerja med začetnimi osnovami osebnega dohodka za različna delovna mesta. To razmerje pa moramo nato izraziti še v denarni obliki, kar pa ne bo težko.

Predpogoj za uspešno opravljanje analitično oceno delovnih mest je pravilno in skrbno izdelan popis in opis delovnih mest. In to ne tak, kot je v nekaterih podjetjih, kjer le naštevajo delovna mesta, zahtevano izobrazbo in prakso, temveč bolj podroben opis vseh opravil, delovnih sredstev, materiala in samega procesa dela na določenem delovnem mestu.

Pri analitični oceni delovnih mest se ne moremo poslužiti nekaj eksaktnih meril, s katerimi bi lahko točno izmerili vrednost posameznega delovnega mesta.

Zato se moramo posluževati ocene, pri tem se seveda pojavljajo napake, vendar dosti manj pomembne kot pri neobjektivnem ocenjevanju. Najbolj tipične napake neobjektivnega ocenjevanja so predvsem v tem, da:

a) delamo razlike po spolu delavcev (marsikje še danes nižje vrednotijo dela, ki jih opravljajo ženske);

b) delamo razlike po starosti delavcev (delovna mesta, ki jih zasedajo mladi delavci ocenimo nižje);

c) nekatera delovna mesta ocenimo višje samo zato, ker spadajo v neko privilegirano skupino poklicev. Če ta delovna mesta primerjamo z drugimi, ugotovimo, da za to največkrat ni nobene objektivne osnove;

d) napaka pri oceni delovnih mest je tudi takrat, kadar pri ocenjevanju dajemo prednost predvsem kvalifikaciji, ker je kvalifikacija samo ena, čeprav bistvena zahteva delovnega mesta;

e) težnja po izenačitvi ocen delovnih mest (uravnilovka) je tudi zelo pogost, negativen pojav pri oceni delovnih mest. Z ne-

znatnimi razlikami v oceni delovnih mest ne moremo postaviti pravega vrednostnega odnosa med delovnimi mesti, ki se po zahtevnosti zelo razlikujejo;

f) največ napak pa se prav gotovo pojavlja zaradi nestrokovnega in subjektivnega ocenjevanja. Pogosto ocenjevalci ne ocenjujejo delovno mesto, ampak delavca, ki se mu nočejo zameriti, ki jim ugaja »po obrazu«, ki ima take in take kvalifikacije (čeprav za to delovno mesto niso nujno potrebne), ki ima v podjetju ali zunaj njega kako funkcijo, ki ima na »višjih mestih« dobro prijetelje, ki bo zagnal velik hrup, če njegovega mesta ne bodo visoko ocenili itd.;

g) druge napake, ki so predvsem posledica slabe organizacije podjetja.

V svetu in pri nas poznajo veliko metod oziroma sistemov analitičnega ocenjevanja delovnih mest. Vsem je skupno to, da ocenjujejo delovno mesto analitično, tj. po posameznih zahtevah (izobrazbi, odgovornosti, naporu delovnih pogojev itd.), ki jih nato razčlenjujejo na več stopenj, katerih vsaka ima svojo vrednost. Razlike so le v številu zahtev in stopenj ter v različnem vrednotenju istih zahtev. Vsa ta raznolikost vzbuja sum, da tudi analitično ocenjevanje delovnih mest ni tako objektivno kot zagotavljajo posamezni avtorji.

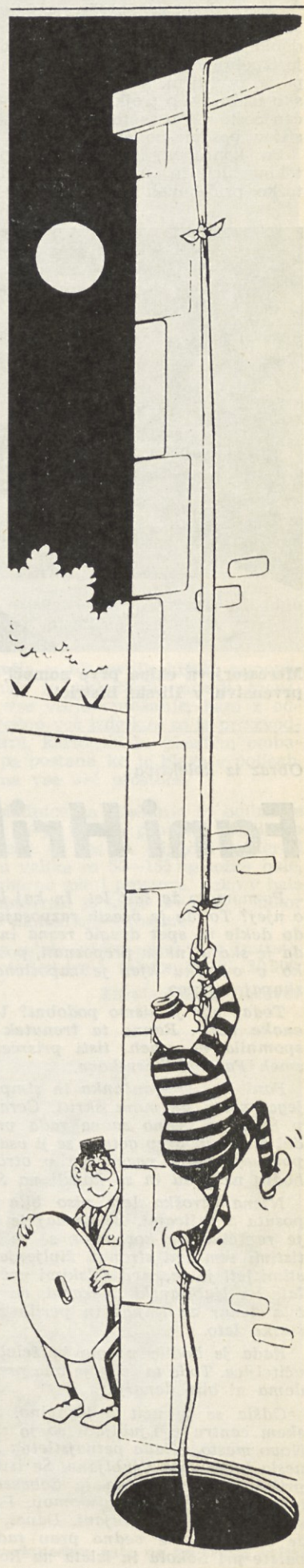
Naj bodo pomanjkljivosti take ali drugačne, dejstvo je, da je analitična ocena objektivnejša od celotnega (brez razčlenjevanja na zahteve in stopnje) in da so vrednostni odnosi med delovnimi mesti v istem podjetju bolj stvarni, če smo vsa delovna mesta ocenili po enotnem sistemu, kot pa če jih ocenjujemo po subjektivnem občutku, brez pisanih pravil.

Dober sistem je lahko le tisti, ki je plod dela in sodelovanja vsega kolektiva, ki bo sistem uporabljal. Razumljivo pa je, da morajo strokovna dela voditi strokovnjaki, toda s sodelovanjem in upoštevanjem mnenja vseh zaposlenih v podjetju.

Napačno je, če bi podjetja zaradi hib uporabljajočih sistemov ter zaradi obsežnega in nevhvaležnega dela, opustila analitično oceno delovnih mest in se poslužila subjektivnih metod ocenjevanja. V našem sistemu nagrajevanja je določitev osnovne ocene delovnega mesta še pomembnej-

še kot drugod, kajti ta osnova ne služi samo za plače po učinku, ampak tudi za delitev celotnega dohodka, ki je plod uspeha posameznih ekonomskih enot in vsega kolektiva. Zato naj se podjetja ne ustrašijo truda, ki ga bodo morala vložiti v izdelavo lastnega sistema objektivne analitične ocene delovnih mest.

Vasja Butina

ha ha ha ha

— Zakaj se tako pačiš, pokara očka sinčka, ko med sprehodom srečata psa buldoga.
— Pes je prvi začel, odgovori sinček.

Neki turist je kupil v afriški prodajalni z divjimi živalmi majhnega leva, pa vpraša prodajalca: — Ste sigurni, da imajo levi radi majhne otroke?
— Vsekakor, toda še rajši imajo telečje in konjsko meso.

— Vidim, da imate trojna očala, kaj jih vendar rabite toliko?
— Ene uporabljam pri čitanju, druga za na cesto in televizijo, s tretjimi pa iščem ostale dvoje.

Lovca, ki je bil pripeljan v bolnišnico zaradi slepiča, je neka sestra še posebno lepo negovala. Ko je odhajal iz bolnišnice, ji je dejal:

— Prvič, ko bom kaj ustrelil, bom za zahvalo poslal vam.

Držal je besedo... Čez teden dni so pripeljali v njeno oskrbo obstreljenega gonjača...

Tudi letos je Mercator sodeloval na mednarodnem sejmu Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču

Zmaga Mercatorjeve ekipe prve pomoči

HA – HA – HA

Na občinskem tekmovanju ekip prve pomoči in civilne zaštite v Idriji je Mercatorjeva I. ekipa zasedla prvo mesto. Udeležila se je tudi republiškega tekmovanja, kjer pa se je uvrstila na solidno 30. mesto.

Ekipe, deset po številu, so bile sestavljene iz dveh trojk, ki so dobile različne naloge. Najprej so je izpolnjeval pismeni test, zatem pa še praktični. Sešteli so kazenske točke obeh trojk, dobili končen seštevek in s tem tudi uvrstitev posamezne ekipe.

Po končanem tekmovanju so tekmovalci in njihovi navijači težko pričakovali razglasitev re-

zultatov. Ekipa Mercatorja je vedela, da je nalogo opravila zelo dobro vendar prvega mesta ni pričakovala.

Tako se je naša I. ekipa uvrstila med tiste, ki so šle v nadaljnje tekmovanje. V zmagovalni ekipi so bili: Emil Gnezda, Francka Brus, Marija Erjavec, Vojko Česnik, Marija Česnik, in Nadja Hvala. Člani ekipe so poleg 20

urnega tečaja vložili še mnogo truda in dobre volje in veseli smo, da so se tako odlično plasirali in bili moralno poplačani za svoje delo.

V Mercatorjevi drugi ekipi, ki pa je zasedla dobro četrto mesto pa so bili: Jelka Ferjančič, Katja Kerševan, Ave Knap, Otilija Kenda, Stanka Filipič in Stanko Lapajne.

Zmagovalna ekipa se je pod nadzorstvom dr. Cergola še nekaj dni marljivo pripravljala za republiško tekmovanje v Ilirski Bistrici, kjer je zasedla solidno 30. mesto izmed 50. nastopajočih.

Dušan Kekalj

Mercatorjeva ekipa prve pomoči, ki nas je zastopala na republiškem prvenstvu v Ilirski Bistrici

— Veste, tovariš doktor ne prenese pogleda na nekoga ki trpi

Tone piše svoji tašči:

Na žalost se te dni ne počutim najbolje, zato te ne moremo obiskati. Ni pa zopet tako hudo, da bi bil tvoj obisk pri nas nujen...

Škot je šel k vrtnarju, da bi kupil kumaro.

— Ta stane dva šilinga, pravi vrtnar in mu pokaže veliko kumaro.

— Predraga, pravi Škot in si izbere manjšo.

— Ta pa stane samo pol šilinga.

— V redu, pravi Škot, prišel bom čez dva tedna in jo vzel.

— Je bil konec filma srečen ali nesrečen?

— Ne vem, na koncu sta se poročila.

— Ko bom velik, pravi mali Štefan, hočem imeti avto in avion.

— Potem boš moral pa biti bolj priden v šoli, mu pravi očka.

— A zato imaš ti samo staro kolo, reče po krajšem premisleku Štefan.

— Halo, kdo je tam?

— Tu čevljarstvo Hren.

— Oprostite, prosim, napačno številko sem izbral.

— Nič hudega, kar pridite, pa bomo zamenjali.

HA – HA – HA

Obraz iz kolektiva

Fani Hribernik

Poznam jo že šest let. In kaj lahko povem o njej? To, da je včasih razposajena kot mlado dekle in spet drugič resna in zamišljena, da je skoraj ni za prepoznati, posebno takrat, ko v oddelku kjer je zaposlena spravljajo skupaj bilanco.

Toda, mar ji nismo podobni? Vedno nismo enake volje. Ravno ta trenutek pa sem se spomnila na smeh, tisti prisrčen in iskren smeh Fani Hribernikove.

Fani je Ljubljankanka in simpatij do svojega mesta ne more skriti. Čeravno stanuje v Šiški se vedno znova rada vrača v stari del mesta in prav gotovo se ji vsakokrat misli povrnejo daleč nazaj, tja v otroštvo, ko so hodili na grad in se kopali na Špici.

Njena otroška leta niso bila brezskrbna, posuta z rožicami. Že zgodaj je občutila kaj je revščina, še kot otrok se je spoprijela s tistimi temnimi stranmi življenja. Z dvanajstimi leti je že, med šolskimi počitnicami delala na ljubljanski opekarni, da si je zaslužila denar za knjige in perilo za naslednje šolsko leto.

Rada je hodila v šolo in želela je postati učiteljica. Toda ta želja je bila prevelika, kajti doma ni bilo denarja.

Odšla se je učiti v trgovino. Na trgovinskem centru v Ljubljani so jo razporedili v Novo mesto. Mlada petnajstletna Fani ni prenesla ločitve od Ljubljane. Se isti dan, ko je prišla v Novo mesto je dobesedno ušla iz internata in se vrnila domov. Po treh letih se je izučila v Ljubljani. Danes, ko jih ima že 56 let se še vedno prav rada spominja valet pri Sokolu in izleta na Rožnik.

Z osemnajstimi leti je hudo zbolela na ledvicah in očeh. Zaradi bolezni je izgubila službo v trgovini, toda trdo življenje je ni upognilo. Po enem letu se je zaposlila kot delavka v Blasnikovi tiskarni. Leta 1938 se je poročila in na željo moža ostala doma.

Prišla so vojna leta. Nemirni duh Fani Hribernikove ni miroval, preveč krivic je že okusila v življenju. Vključila se je v delo OF in delala na terenu.

Leta 1947 se je zaposlila pri Jugoreklamu in bila med njegovimi ustanovitelji. Enajst let zatem jo srečamo v Mercatorju in to v računovodstvu. Tiste dni je bila uprava še na Titovi cesti na Bavarskem dvoru.

Tovarišica Fani se spominja:

Fani Hribernik

»Tako lepo so me sprejeli medse. Takoj smo postali zelo dobri prijatelji. Takrat nas je bilo pri Mercatorju 70 zaposlenih.«

Časov, ko so živeli kot velika družina ni več in Fani jih pogreša. V teh petnajstih letih se je močno navezala na Mercator:

»S ponosom gledam na naš uspeh, na naše lepe trgovine, na naš M, ki ga srečaš že povsod. Vsa ta leta delam v računovodstvu in moram reči, da mi ta posel »leži«. Dela je sicer tu vedno dosti in moramo nemalokrat ostati tu po ves dan, vendar sem kljub problemom s katerimi se v tej službi srečuješ, to delo močno vzljubila. V teh letih sem prišla tudi do tega spoznanja, da je ta služba potisnjena nekam na stran, kljub temu, da se tu veliko naredi za podjetje. Nekoč so mi ponudili delovno mesto v komerciali pa nisem hotela zamenjati, ker sem se preveč navezala na kolegice v računovodstvu.«

Veliko ljudi pozna in veliko prijateljev ima Fani. Njena vesela narava vleče kot magnet. Še prav posebno se rada pošali za 1. aprila in že marsikomu jo je zagodla ta dan.

Pred letom se je odločila, da pojde v pokoj. Tečejo ji zadnji dnevi v službi. Prav gotovo ji dolgčas ne bo, saj že sedaj kuje načrte za izlete v hribe, kako se bo še več posvetila rožam v svojem stanovanju in še in še. Le včasih si bo gotovo zaželela svojih kolegic iz službe s katerimi jo vežejo tesni prijateljski stiki. Tudi za hobbije, kot je reševanje križank in gobarjenje bo imela mnogo več časa.

»Veliko sem dosegla«, razmišlja Fani »ker imam trdno voljo. Sicer pa moram reči, da sem bila vedno skromna in nemogočih želja nisem imela. Še prav posebno sem srečna, da sem si kupila stanovanje in bi se ob tej priložnosti še prav posebno zahvalila kolektivu, ki mi je pri tem pomagal.«

Pogrešali jo bomo. Vendar upamo, da bomo kdaj na kdaj na upravi zaslišali njen značilni simpatičen smeh.

N. L.

Oh, ta izpit

Minili so seminarji in z njimi tudi njihov pomen. Zopet smo se naučili nekaj novega, nekaj malega, kar še do nedavnega nismo znali. S tem se je dvignila raven našega znanja in pri nekaterih artiklih se nam ne zatakne več, ko kupcu dajemo strokovni nasvet. S tem smo pritegnili kupca in ta se bo spet in spet vračal v našo prodajalno, ker bo vedel, da mu tu res strokovno svetujejo.

S tem, ko so minili seminarji, se je hitro približeval dan, ki bo potrdil mojo povečano malho znanja, ker sem izpit opravil že lani, sem tremo in strah pustil kar doma, ker bi mi lahko še škodoval.

In tako je prišla sreda in naenkrat sem se znašel pred izpitno komisijo. Pri tovarišu Korenčanu sem potegnil listek z nalogami 9 in 10, obveznega B programa in praktični del: risbe in maščobe. V košarico sem nabral vse te artikle in kasneje napisal račun. Pred komisijo sem bil najprej vprašan nekaj splošnega o postrežbi blaga in roku trajanja nekaterih artiklov. Na žalost je bil račun s tremi ali štirimi napakami. Obvezni del programa B sem opravljal pri tovarišu Korenčanu in mi je kar šlo z jezika. Minilo je teh nekaj minut in odšel sem domov. Upal sem, da bo ocena vsaj štiri.

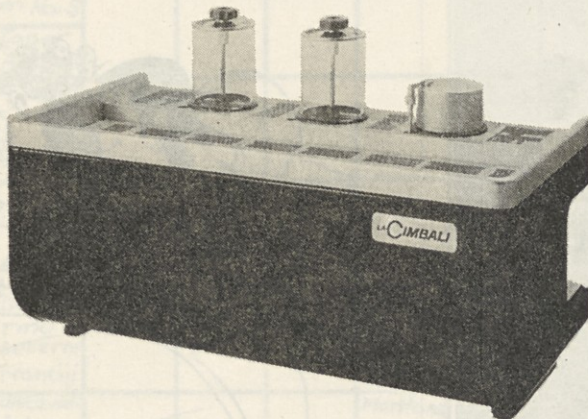
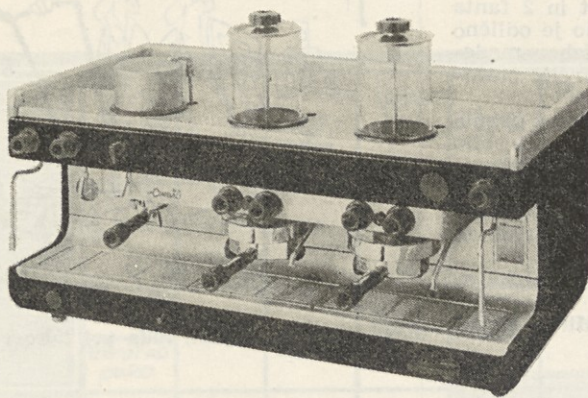
Nekaj dni po izpitu me tovariš poslovodja pokliče v pisarno in pove, da sem naredil z odličnim vendar, da bi tudi moje znanje v praksi moralo biti tako.

Trudim se, da pozdravim vsakega kupca, ki vstopi, ker sem za prodajno mizo pri vhodu.

Teče mi zadnje leto učenja, vendar še bolj se bom moral potruditi kot zdaj. Mislim, da je to prav, ker kupci so danes vedno bolj zahtevni.

Jožko ŠUŠTAR
PE GRMADA
samopostrežba
Celovška 99

Iz prodajnega programa Investe

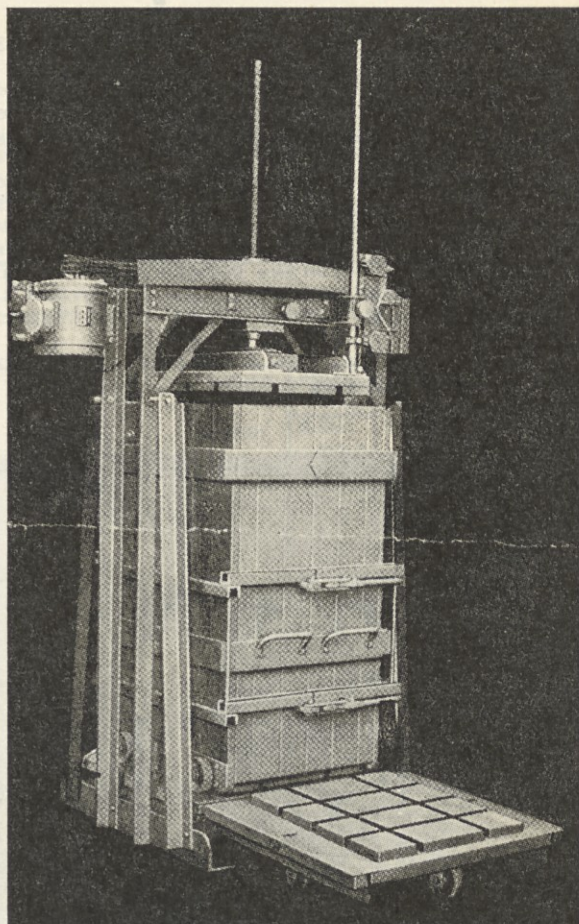

LA CIMBALI EXPRESS APARAT na eno grupo TR (1 + A) 1 in na dve grupi TR (2 + A) 1 za pripravljane express kave, filter kave in čaja.

Aparat TR (1 + A) 1 na eno grupo ima eno grupo avtomatsko z kuhanje express kave in eno grupo (termorezervo) za kuhanje filter, oziroma dolge kave. Tako skuhana kava se najbolje pije z mlekom (tako kavo z mlekom pijejo v Nemčiji, Avstriji, Švici itd.). V termorezervni grupi je možno naenkrat pripraviti dva in pol litra kave, močne po želji. Termorezervno grupo se lahko kupi samostojno in se jo vstavi tudi v vsak drug aparat za kuhanje kave, znamke La Cimbali.

Še posebno je tak aparat priporočljiv za lokale, kjer morajo naenkrat pripraviti večjo količino kave, oziroma za lokale, ki jih obiskujejo inozemski turisti, ki pijejo samo tako kavo.

Aparat TR (2 + A) 1 na dve grupi ima enake značilnosti kot aparat TR (1 + A) 1 na eno grupo.

Stiskalnica za stiskanje in baliranje odpadne kartonske, papirne in plastične embalaže.

Danes predstavlja v blagovnih hišah, samopostrežnih prodajalnah in skladiščih zaradi manjkajočega prostora vse večje vprašanje, kam z odpadno embalažo. Vedno več izdelkov se iz proizvodnje pošilja v papirni, kartonski in plastični embalaži. Ta embalaža pa postane, ko je blago v policah, nadloga, ki zavzema vse več prostora.

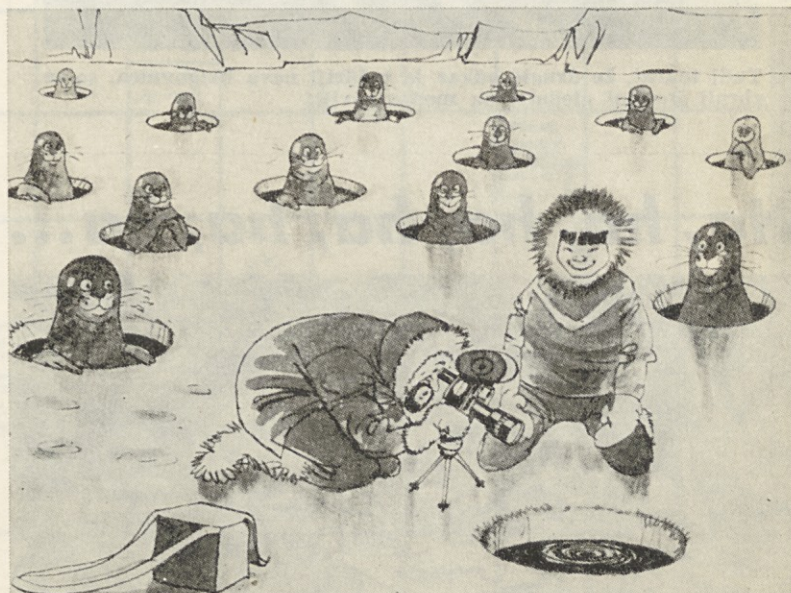
S pomočjo stiskalnice za stiskanje in baliranje odpadne embalaže pa je možno problem rešiti. To je priprava, s katero se ves ta odpadni material stisne v 60 x 70 cm velike in 50—150 kg težke bale, kar zavzema neprimerno manj prostora. Tako v bale stisnjeni odpadni material je lažje prenašati, kakor tudi zlagati v zato namenjene prostore.

Vse tehnične in ostale informacije: O. e. Investa, Ljubljana, Ciril Metodov trg 1. telefon 20 861, 20 909.

Zbrala: Maja Hočevnar

Mladi ljubljanskega in idrijskega Mercatorja so se tokrat že drugič srečali. Skupaj so preživeli prijeten dan na Kureščku nad Ljubljano

Samo potrpljenje! Te živali so zelo radovedne, zato ne bo treba dolgo čakati, da se zopet prikaže

Modna revija v Idriji

Blagovnica Mercator v Idriji je priredila 13. maja modno revijo v rudniški gledališki dvorani. Prikazanih je bilo 70 pomladansko-poletnih modelov. Sodelovalo je 8 deklet in 2 fanta v glavnem delavci Mercatorja iz Idrije. Modro revijo je odlično vodil tovariš Janez Ziherl, organizacijo revije in izbor modelov pa je zelo dobro izpeljala tovarišica Vikca Kavčič, poslovodkinja oddelka tekstil-galanterija v blagovnici.

Prikazovanje modelov je spremljal lokalni orkester z dvenajstimi pevci. Med obiskovalci, ki so napolnili dvorano je bilo izžrebanih nekaj blagovnih nagrad, ki so jih poklonili dobavitelji konfekcije Gorenjska oblačila iz Kranja in Ideal iz Nove Gorice. Mercator pa je obdaril tri obiskovalce z lepo aranžiranimi košaricami polnimi dobrot, kavo Mecator, pijačami in slaščicami.

Obiskovalci so lahko videli zares bogato izbiro konfekcije, ki jo nudi blagovnica v Idriji.

Mirko Kegal

Prikupna dekleta, v glavnem Mercatorjeve uslužbenke, so prikazale 70 pomladno-poletnih modelov, ki jih nudi idrijska blagovnica

Tudi tokrat, že drugič odkar je v Idriji nova blagovnica, so se zbrali številni gledalci na modni reviji

Ha, ha, ha, ha, ha, ha...

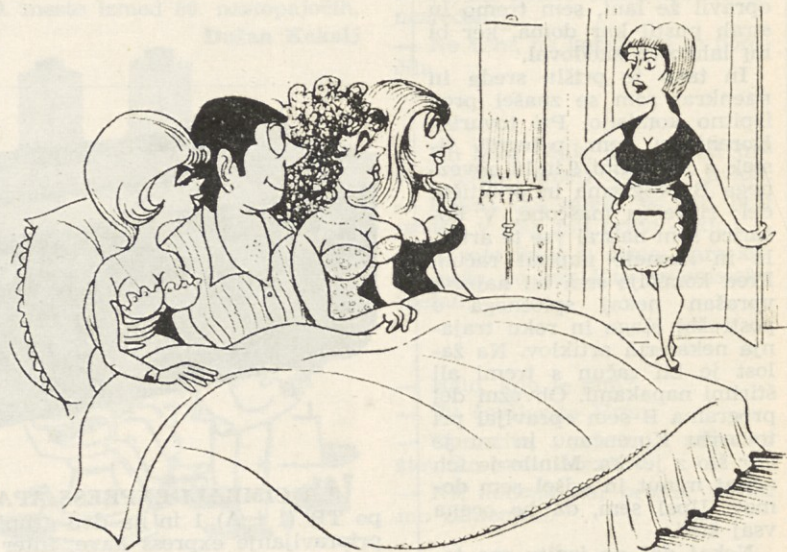

— Fantastično! Imava srečo da sva ujela pravi trenutek

Ha, ha, ha, ha, ha...

— Zelo mi je žal, toda pri tako velikem prometu ni šlo hitreje

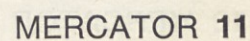
— Včasih imam občutek, da najin zakon sploh ne jemlješ resno

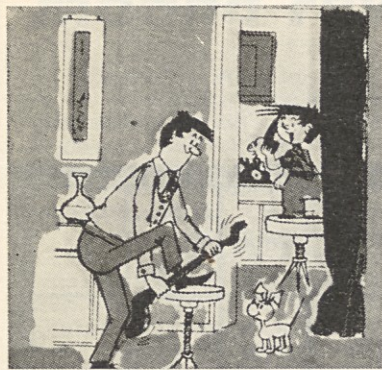

... in levo v kotu moja draga žena

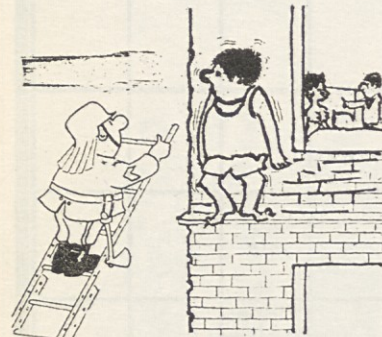

— Da ne pozabim, tovariš doktor: jaz sem nepismen!

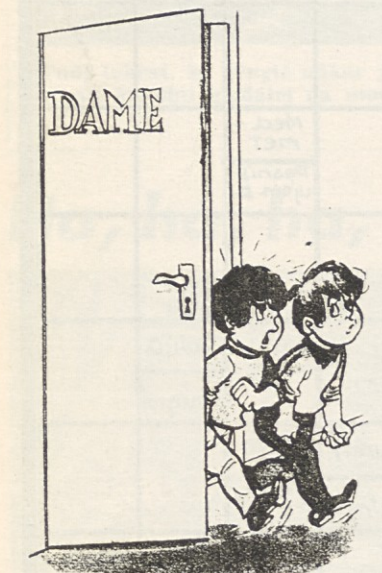
— Seveda, teta Elvira. Očka uporablja kravato, ki si mu jo kupila vsak dan

— Ponavljam: nisem samomobilec!

— Tale daljnogled je res odličen! Z njim vidim celo, da stane v prodajalni čez cesto 50 dinarjev manj

Nezaslišano! In ti še vedno trdiš, da znaš čitati

Náša mladinska nogometna ekipa po prvi tekmi. Fantje so zmagali, toda kasneje so zaigrali slabo in izpadli s tekmovanja

NK Mercator še naprej v drugi ligi

Nogometno prvenstvo Jugoslavije je končano. Odločitve so padle. Znani so prvaki v vseh ligah, prav tako pa tudi kdo zapušča družbo najboljših. Naše zanimanje je veljalo prevsem za II. zvezno ligo, kjer je v zahodni skupini tekmovalo moštvo Mercatorja.

Tekmovanje v zahodni skupini je bilo zelo dramatično, saj do zadnjega sodniškega žvižga ni bilo znano, kdo bo prvak, kdo bo pa izpadel. Med kandidati za izpad iz lige je bilo tudi moštvo Mercatorja. Odločala je zadnja tekma v Bihacu. Tekma je bila zelo ostra, saj je tudi domačinom gorelo pod nogami. Domače moštvo je z vsemi sredstvi poskušalo zlomiti žilav odpor Mercatorjevih igralcev, kar pa jim ni uspelo. Konec tekme so igralci Mercatorja dočakali z dvignjenimi rokami, kajti točka osvojena na vročem igrišču v Bihacu je pomenila trinajsto mesto, pomenila je obstanek v ligi in izpolnitev želja velikega števila pristašev belih z Viča.

Moštvo Mercatorja je doseglo svoj cilj, ki si ga je zadalo pred začetkom prvenstva. V konkurenci osemnajstih moštev, od katerih so bila nekatera dolgoletni prvoligaši, je trinajsto mesto lep uspeh. Z nekoliko učinkovitejšim napadom pa bi zavzelo še boljše mesto, saj je o uvrstitvi odločala razlika v golih.

Po končanem prvenstvu lahko analiziramo minulo sezono. V igri Mercatorja smo lahko opazili oscilacije, kar je značilno za novice. Poleg tega smo zasledili strah pred gostovanji. V celi sezoni je Mercator osvojil samo sedem točk na tujih igriščih. Preseneča pa ugotovitev, da je Mercator v jesenskem delu tekmovanja nabral več točk kakor spomladi, kljub temu, da je jeseni igral osem tekem na Viču, spomladi pa kar devet.

V spomladanskem delu prvenstva so mnogi pričakovali prodor Mercatorja v sredino lestvice. Tudi uspešne zimske priprave so kazale na to. Zaradi manjše razprtije med igralci pa je prišlo do prave katastrofe na startu. Ko je že kazalo na najhujše pa je mo-

štvo zbralo dovolj moči, da je v sedmih tekmah dobilo enajst točk, kar je v osnovi spremenilo že kritično stanje. Na koncu so bili vsi zadovoljni s tridesetimi točkami in trinajstim mestom.

Upajmo, da si je Mercator v pretekli sezoni nabral dovolj izkušenj, organizacijskih kot tudi tekmovalnih in da jih bo v prihodnji sezoni s pridom uporabil. Kaj o tem mislita Zikovič, trener in učitelj Mercatorjevih igralcev ter Čeh, igralec in kapetan moštva?

»Našo nalogo ostati v ligi smo izpolnili. Z igro moštva sem v glavnem zadovoljen, posebno z igro obrambe. Slabši del moštva je bil napad, ki je bil preveč bojazljiv. To se je posebno opazilo na tujih igriščih. Trdim, da lahko igramo veliko bolje, saj smo v pretekli sezoni premagali strah pred nastopom v drugoligaškem tekmovanju. Ta strah je bil viden pri mlajših igralcih. Hvaležen sem izkušenejšim igralcem, ki so s svojim zgledom pomagali mlajšim, da so se hitreje otresli treme. Na koncu bi se rad zahvalil tudi upravi NK Mercatorja, ki je naredila ogromne napore, da bi klub uspešno vodila skozi tekmovanje. V tem je popolnoma uspešna in ji zato tudi čestitam. V novi sezoni bomo storili vse, da bi zadovoljili naše številne privrženice, ki so nam v pretekli sezoni veliko pomagali z bodrenjem,« nam je povedal trener Zikovič.

Anton Čeh, kapetan moštva: »Mislim, da je za nami uspešna sezona.

Pokazali smo, da znamo igrati nogomet, da se znamo pošteno boriti za naše barve. Pred moštvom Mercatorja stoji lepa bodočnost v kolikor bodo igralci še naprej tako disciplinirani in ubogljivi na treningih. Na koncu se želim v imenu igralcev zahvaliti trenerju Zikoviču za vest, trud, ki ga je vložil, da smo dosegli trinajsto mesto, kar je vsekakor lep uspeh za naše moštvo.«

Za pošteno borbo v preteklem prvenstvu in za obstanek v ligi iskreno čestitamo NK Mercatorju v novi sezoni pa mu želimo še večjih uspehov.

N. M.

Športno tekmovanje ob dnevu mladosti

Zadnjo soboto v maju je bilo na športnem igrišču Tobačne tovarne v Ljubljani tekmovanje mladinskih aktivov viške občine v raznih športnih disciplinah. Sodelovalo je devet mladinskih aktivov, med njimi seveda tudi mladinci Mercatorja. Sestavili smo več ekip, ki so se s tovariši iz drugih aktivov pomerili v kegljanju, namiznem tenisu, nogometu, rokometu in šahu.

Pokrovitelj tekmovanja je bila Tobačna tovarna, ki je za zmagovalce tudi pripravila lepe pokale. Žal naši mladi tekmovalci niso dosegli niti enega prvega mesta, tako da je naša ekipa ostala brez pokala. Ženske so prejele diplomo za osvojevo tretje mesto v kegljanju, moški pa kar tri diplome za dosežena druga mesta v namiznem tenisu, rokometu in kegljanju.

Rokometni klub Mercator

Mladinski aktiv Veletrgovine Mercator je pred časom dal pobudo za ustanovitev rokometnega kluba. Zbralo se je trinajst fantov, ki so resno pričeli z delom. Svojo prvo tekmo so odigrali na tekmovanju mladinskih aktivov viških podjetij in dosegli kar solidno uvrstitev. Trenirajo enkrat tedensko, vodi pa jih Janez Blakšič. Brez načrtov niso, čeprav igrajo zaenkrat le za razvedrilo. Prijavit se želijo v ljubljansko ligo, predvsem pa se želijo pomeriti s klubi, v kolikor obstajajo, naših poslovnih enot.

V rokometnem klubu Mercator so naslednji igralci: Mitja Garbajs, Leopold Mandič (tehnični vodja), Janko Blakšič, Anton Hočevar, Jure Beber, Mirko Hvala, Igor Irt, Božo Zalar, Marjan Bedenčič, Karol Medjimurec, Savo Gulin, Boris Rauh, Jože Praznik.

Glasilovne skupnosti veletrgovine »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja centralni delavski svet veletrgovine »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domajnko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogačnik, Jože Renner, Janez Rozman, Mirko Rupelj, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovec — Glavni urednik: Marjan Pogačnik — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovec — Tehnični urednik: Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska: tiskarna »Toneta Tomšiča«, Ljubljana